

L'entrevista

Pere Joan Martorell Poeta i director general de Cultura del Govern de les Illes Balears

David Castillo

“La suma de perifèries fa una cultura potent”

Com afecta un càrrec polític a un poeta?

Afecta perquè el volum diari de feina és molt elevat, des de primera hora del matí fins a última hora del vespre. Des de les reunions dins la conselleria fins a activitats externes. Cada dia em puc trobar amb mitja dotzena d'invitacions per assistir a actes públics culturals, exposicions, conferències, presentacions...

I els seus escrits, on són?

Les úniques hores que puc dedicar a la literatura són hores robades entre vol i vol.

Literatura d'aeroport, doncs?

Exactament [riu]. Ha disminuït molt, tot i que amb els anys un acumula material i pels calaixos sempre trobes coses.

És incompatible la política amb l'ofici de poeta?

Amb l'ofici de poeta no tant, però ja saps que les novel·les demanen moltíssim temps. La poesia té un format que et permet distreure't per trobar-la, però la narrativa requereix jornada a temps complet. Puc fer un esbós d'un poema i anar-lo treballant de mica en mica.

En algun moment ha pensat que va pel camí equivocat?

No ho sé, però no ho crec. La feina literària exigeix hores de constància, de dedicació, de revisió. Ara no estic en disposició de fer aquest esforç perquè l'objectiu actual és engegar políticament projectes que encara no s'han posat en marxa. Els ciutadans de les illes es mereixen una política cultural més bona. Aquesta és la meva prioritat absoluta.

En una comunitat tan marcada pel turisme, ¿pensen fer una oferta específica per a la gent que els visita?

Hi ha un triple nivell institucional: ajuntaments, consells insulars i govern autònom. Les nostres competències passen per posar en contacte les illes, fer d'alguna manera que la insularitat desaparegui, però també obrir vies de contacte amb l'exterior.

És indispensable tenir una visió internacional?

De tot. Acabo de tornar de Cannes. Assistim a moltes fires internacionals.

La cultura acaba sent una de les grans generadores de riquesa, cosa que sovint s'obvia.

Ja ho crec. A les Illes hem d'aprofitar, així mateix, el turisme, amb la conselleria de Turisme, per oferir als visitants un pla multicultural divers, conjugar el que fem dins amb la projecció a l'exterior.

RUTH MARIÀ

PERFIL Pere Joan Martorell (Lloseta, 1972) és un dels escriptors amb més projecció de la jove literatura catalana. Nou poemaris publicats, entre ells *Dansa nocturna* (premi Ciutat de Palma, 2006), i les novel·les *Nocturn sense estrelles* i *Llibre de les revelacions* l'avalen. Gestor i activista cultural, va promoure el festival de poesia del seu poble natal i des de les últimes eleccions ocupa el càrrec de director general de Cultura del Govern Balear. Un incansable militant cultural.

La seva formació acadèmica i la seva professió està vinculada a la psicologia. Tornarà?

Vaig estudiar psicologia i vaig començar a treballar amb la psicoteràpia. Va ser una experiència que vaig abandonar i a l'últim centre mèdic on treballava bàsicament em dedicava a les avaluacions psicològiques.

Per què?

Ficar-se massa fort en el món de la psicoteràpia m'absorbia moltes hores, que desitjava tenir per a la literatura. Et passaves el dia amb lectures i relectures per reforçar la investigació. Havies d'estar massa al dia, dedicació absoluta i apassionada. Vaig triar una feina més monòtona, psicotècnica, per dedicar-me als llibres. El retorn el deixo entre interrogants, de moment tinc una excedència.

No obstant, les seves dues novel·les tenen tirada cap a la psicologia.

Sí, a la Setmana del Llibre en Català de l'any passat em van convidar, juntament amb Sebastià Alzamora, per parlar de la novel·la psicològica. Alguns crítics també han dit que intento captar al màxim la interioritat anímica i passional dels meus personatges.

D'on va sorgir la primera novel·la?

Precisament *Nocturn sense estrelles* va ser construïda amb un subtrat fruit de l'acumulació de lectures de manuals, de psicopatologia, d'historials clínics...

Amb un personatge que no deixa indiferent...

El personatge és un assassí en sèrie amb una personalitat diguem-ne estranya i malaltissa. La intenció va venir a partir d'una frase que em va aparèixer dins una llibreria. Immediatament vaig comprar un quadern i un bolígraf per començar a escriure-la.

“**La feina literària exigeix hores de constància, de dedicació, de revisió. Ara no estic en disposició de fer aquest esforç**”

De sobte?

Sí, no va ser tan meditada com la següent, *Llibre de les revelacions*, que va anar creixent dins meu.

Com a escriptor també intentarà revaloritzar el patrimoni literari?

Sí, en una debat recent a Barcelona parlàvem de les perifèries. Per exemple, el centre de la cultura catalana: Barcelona o el Principat, es nodreix de les sumes de les perifèries. Si haguéssim de dir quins són els grans noms de la literatura catalana actual trobaríem sens dubte Baltasar Porcel i Carme Riera, per només citar-ne dos. Entre els joves caldria esmentar Melcior Comes, Sebastià Alzamora i Lúcia Ramis. Perifèria és una qüestió de personalitat pròpia i de tarannà col·lectiu.

I no exclusivament en el terreny literari.

La suma de perifèries és el que fa una cultura potent. Entre la gent que destaca sempre trobaràs artistes de les mal anomenades *perifèries*. Entre els de Balears, és evident que en el terreny pictòric apareixeria Miquel Barceló; en la música els Antònia Font o la Maria del Mar Bonet, tots dos grans referents.

EN SÍNTESI

Ventades

Marçal Sintes

Periodista i professor de la URL

Les fortíssimes ventades de l'altre dia van provocar una tragèdia i han obert greus interrogants sobre l'actuació del govern de la Generalitat.

Naturalment, ningú no pot culpar ni Montilla ni el seu executiu per les inclemències d'ordre meteorològic. De moment, la reacció governamental ha consistit a dir-li a la gent que ha de pensar en "l'autoprotecció" (Saura) i a provocar una polèmica amb els meteoròlegs (Montilla). La qüestió de l'autoprotecció no deixa de ser curiosa en un govern que es caracteritza per l'afany de control sobre la vida dels ciutadans, un govern que, per exemple, pretén dictar als pares com s'han de relacionar amb els seus fills adoptats. Entre el que sabem sobre la ventada, que no és tot, hi ha algunes coses inquietants: per exemple, que els avisos en molts casos van arribar de forma confusa, tard, o no van arribar als seus destinataris municipals. I també que l'emergència es va activar dissabte després que el pavelló de Sant Boi hagués sepultat els quatre nois. Al País Basc i Galícia, en canvi, es van suspendre totes les activitats esportives. No és acceptable que el govern es dediqui a eludir com pot la seva responsabilitat i a fer pinya corporativament, tot aplicant un dels lemes més emblemàtics del montillisme ("mai passa res i, si passa, no és important"). Tampoc ho seria que es fes demagogia en una qüestió tan seriosa com aquesta. L'oposició ha d'exigir totes les explicacions abans de reclamar responsabilitats, les que siguin, i evitar caure en la temptació de tornar al PSC el seu comportament de després de les fortes nevades de 2001, quan Montilla va reclamar la dimissió de Mas o bé Pujol a pesar que l'episodi es va saldar sense víctimes mortals.

m.sintes@hotmail.com